

Aan de gemeenteraad

uw brief van: ons kenmerk: bijlage(n): datum:
14 mei 2025

Onderwerp:
Voortgang project Gezonde Financiële Positie

Beste raad,

We hebben het afgelopen jaar intensief gewerkt aan het project 'Gezonde Financiële Positie', samen met uw raad en de gemeentelijke organisatie. We naderen nu de afronding en bereiden ons voor op de besluitvorming in de gemeenteraad op 7 juli. Deze besluitvorming vindt gelijktijdig plaats met de behandeling van de Perspectiefnota 2026. Hoewel het twee losse trajecten betreft, zijn ze nauw met elkaar verbonden. De uitkomsten van het project en de Perspectiefnota 2026 vormen belangrijke bouwstenen voor de financiële kaders richting de Themabegroting 2026. In deze vierde voortgangsbrief informeren wij u over de laatste ontwikkelingen in het project. We brengen u op de hoogte van de effecten van de Voorjaarsnota van het Rijk, de deelopdrachten van het project en de laatste stappen richting de besluitvorming.

Voorjaarsnota Rijk en financiële gevolgen

Recent heeft het Rijk haar Voorjaarsnota gepubliceerd, die opnieuw bevestigt dat gemeenten zich in een structureel financieel onzekere situatie bevinden. De exacte financiële effecten voor onze gemeente wordt pas duidelijk na publicatie van de Meicirculaire, maar op basis van de Voorjaarsnota kunnen we wel de eerste lijnen schetsen.

Het kabinet heeft een aantal maatregelen aangekondigd die op korte termijn lucht geven, zoals een demping van de terugval in het gemeentefonds en een bijdrage van het Rijk aan gemeenten voor de tekorten bij jeugdzorg. Daarnaast worden gemeenten pas vanaf 2028 financieel gekort voor de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Die korting wordt vanaf dat moment echter wel aanzienlijk zwaarder: in plaats van € 1 miljard gaat het om € 1,5 miljard per jaar voor alle Nederlandse gemeenten samen. Het ravijn wordt daarmee uitgesteld maar tegelijkertijd ook dieper. De structurele onzekerheid vanaf 2026 en de oplopende druk vanaf 2028 blijven grote zorgen. Dit onderstreept het belang van het project Gezonde Financiële Positie: ook met een tijdelijke verlichting blijft het nodig om keuzes te maken.

Zoals eerder aangegeven, zullen we proberen de Meicirculaire te verwerken in de Perspectiefnota 2026, maar we zijn afhankelijk van het moment waarop het Rijk de circulaire publiceert. Bij de besluitvorming ontvangt u een integraal overzicht van de financiële situatie, inclusief de meest actuele inzichten.

Elf deelopdrachten

Het project Gezonde Financiële Positie bestaat uit elf deelopdrachten, waar u in drie eerdere voortgangsbrieven en een informatiebijeenkomst over bent geïnformeerd. Deze opdrachten zijn onderverdeeld in drie typen deelopdrachten: richtinggevende deelopdrachten, optimalisatiedeelopdrachten en budgetmutatiedeelopdrachten. Een voorbeeld van een richtinggevende deelopdracht is de benchmark, waarin in het eerste kwartaal van 2024 onze financiële positie is vergeleken met die van referentiegemeenten. Een voorbeeld van een budgetmutatiedeelopdracht betreft de wijziging van de indexatiewerkwijze, die vorig jaar bij de Perspectiefnota is vastgesteld. Een voorbeeld van een optimalisatiedeelopdracht is het onderzoek naar invoeren van een verplichtingenadministratie, waarmee de controlfunctie van de organisatie verder versterkt kan worden.

De meeste deelopdrachten zijn afgerond. In de komende weken worden de resterende werkzaamheden voltooid. De resultaten worden samengebracht in een overzicht per deelopdracht en opgenomen in de integrale projectrapportage van Gezonde Financiële Positie. Die rapportage ontvangt u tegelijk met de overige stukken, zodat u een compleet samenhangend beeld krijgt van het project.

Vorbereiding en besluitvorming

In april heeft uw raad de opzet van het voorkeursscenario en het alternatief afwegingskader vastgesteld. Wij werken op dit moment aan de verdere uitwerking van deze documenten. Alle relevante documenten zullen op 11 juni met u gedeeld worden. Om u te faciliteren en te zorgen voor een goede voorbereiding voor de commissievergadering op 23 juni en raadsvergadering op 7 juli, worden verschillende momenten georganiseerd:

- 11 en 12 juni: Technische uitleg per fractie
- 18 juni: Info-markt en presentatie college over het voorkeursscenario
- 26 juni: Raadsmarkt voor organisaties, inwoners en ondernemers

Voor verdere informatie over bijvoorbeeld technische vragen of praktische zaken, verwijzen wij u door naar de griffie.

Afsluitend

Dit is de laatste informatiebrief over het project tot aan de besluitvorming, tenzij er in de tussentijd nog aanleiding is om u verder te informeren. Hoewel de keuzes die voor ons liggen uitdagend zijn, vertrouwen we erop dat het proces rondom de Gezonde Financiële Positie ons en u als gemeenteraad in staat stelt om gezamenlijk weloverwogen besluiten te nemen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Heerenveen.

De gemeentesecretaris,
T. van Lenthe

De burgemeester,
M.A. Fokkens-Kelder